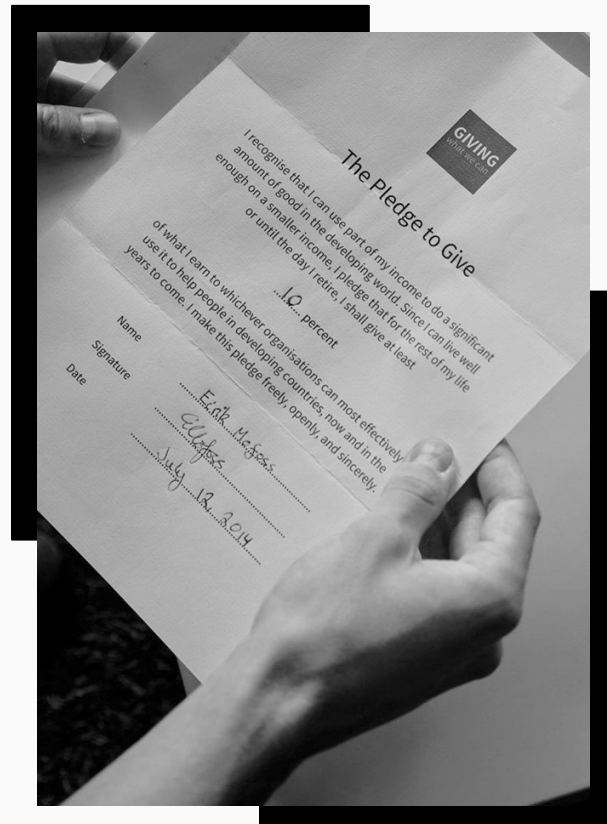

Eirik Mofoss,
eirik@mofoss.no

Gi Effektivt.

Agenda.

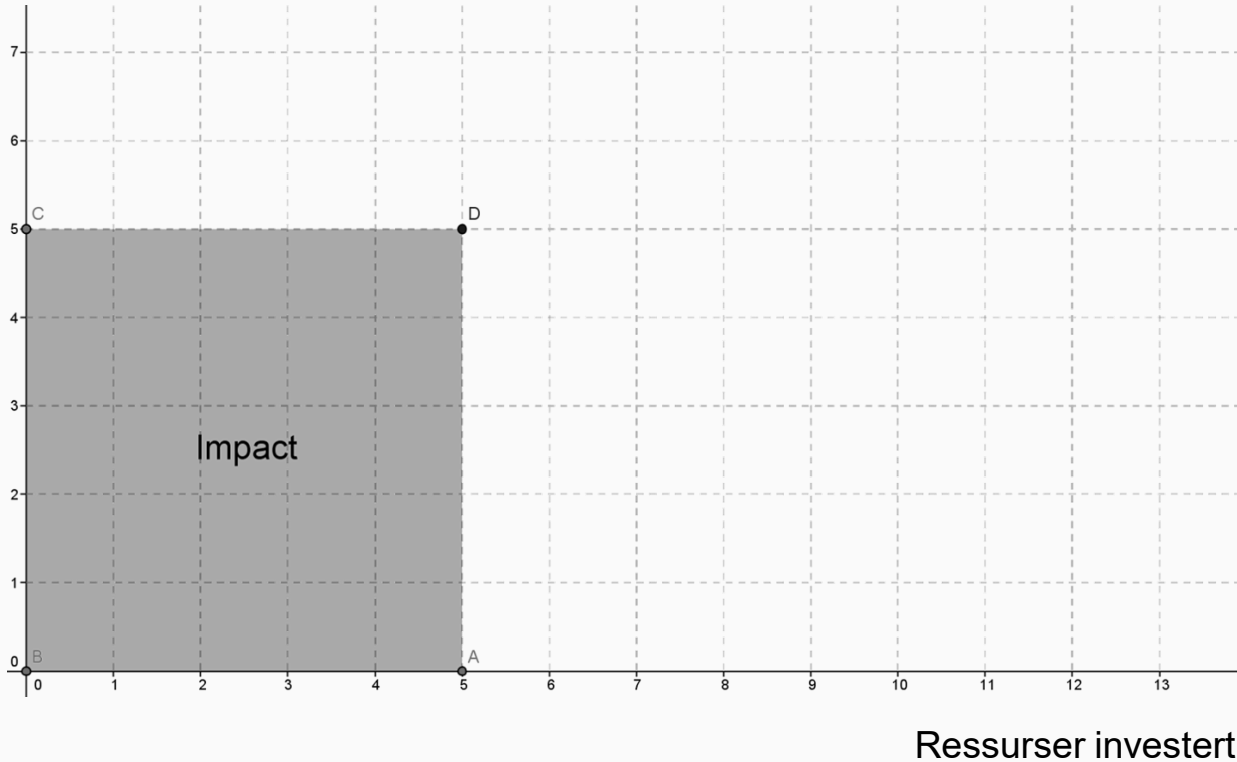
- *Hvorfor* det er essensielt å prioritere i allmennyttige stiftelser
- *Hvordan* vi prioriterer. Et rammeverk
- Gi Effektivt sitt samfunnsbidrag, resultater og ambisjoner

Hvorfor?

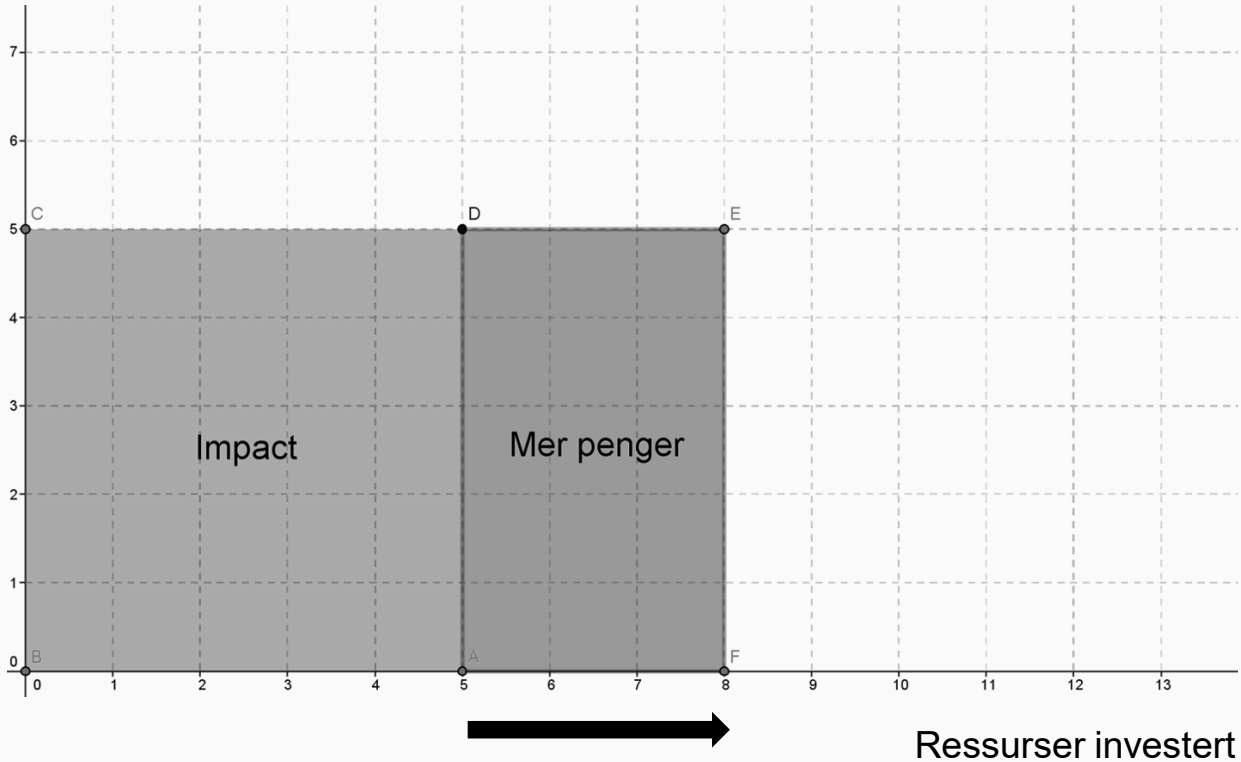
Hvordan gjøre verden bedre?

Kostnadseffektivitet

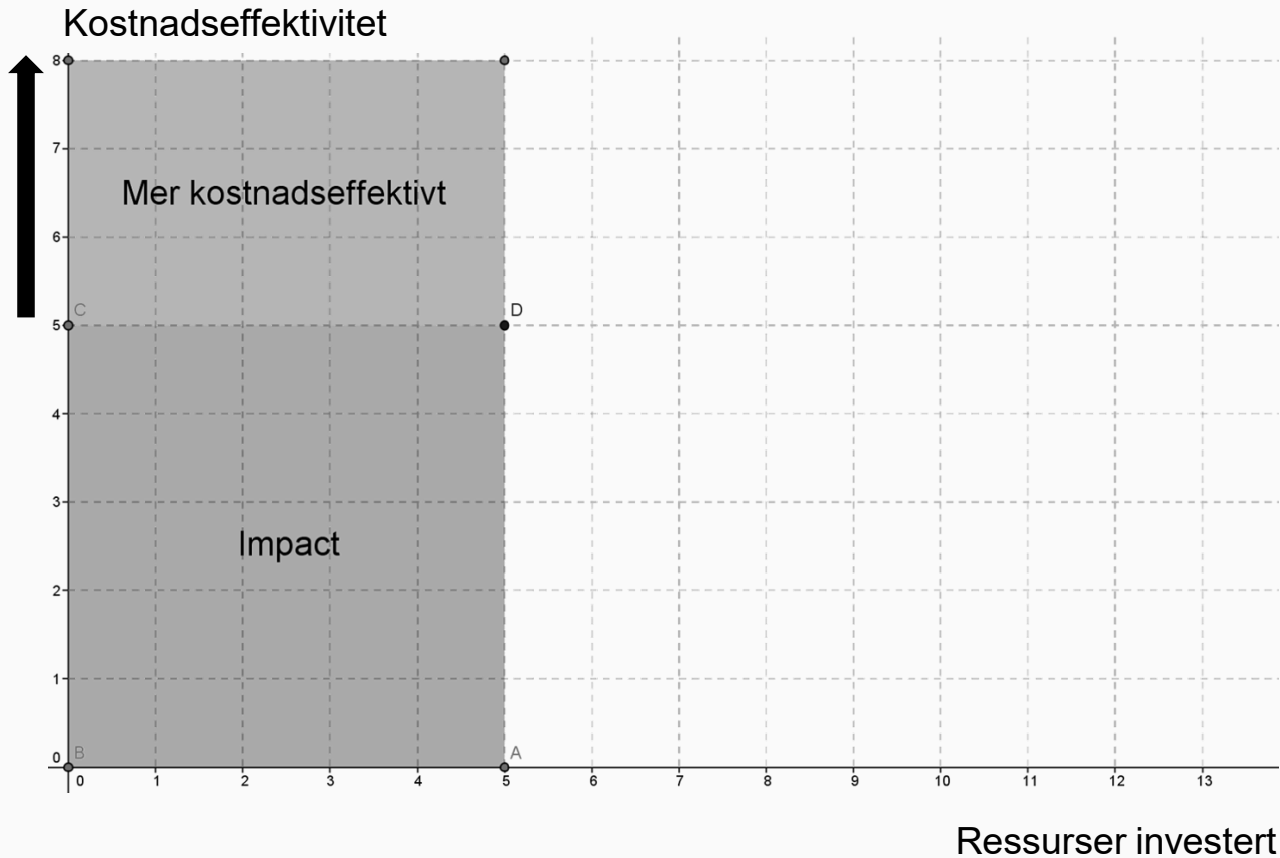

Hvordan gjøre verden bedre?

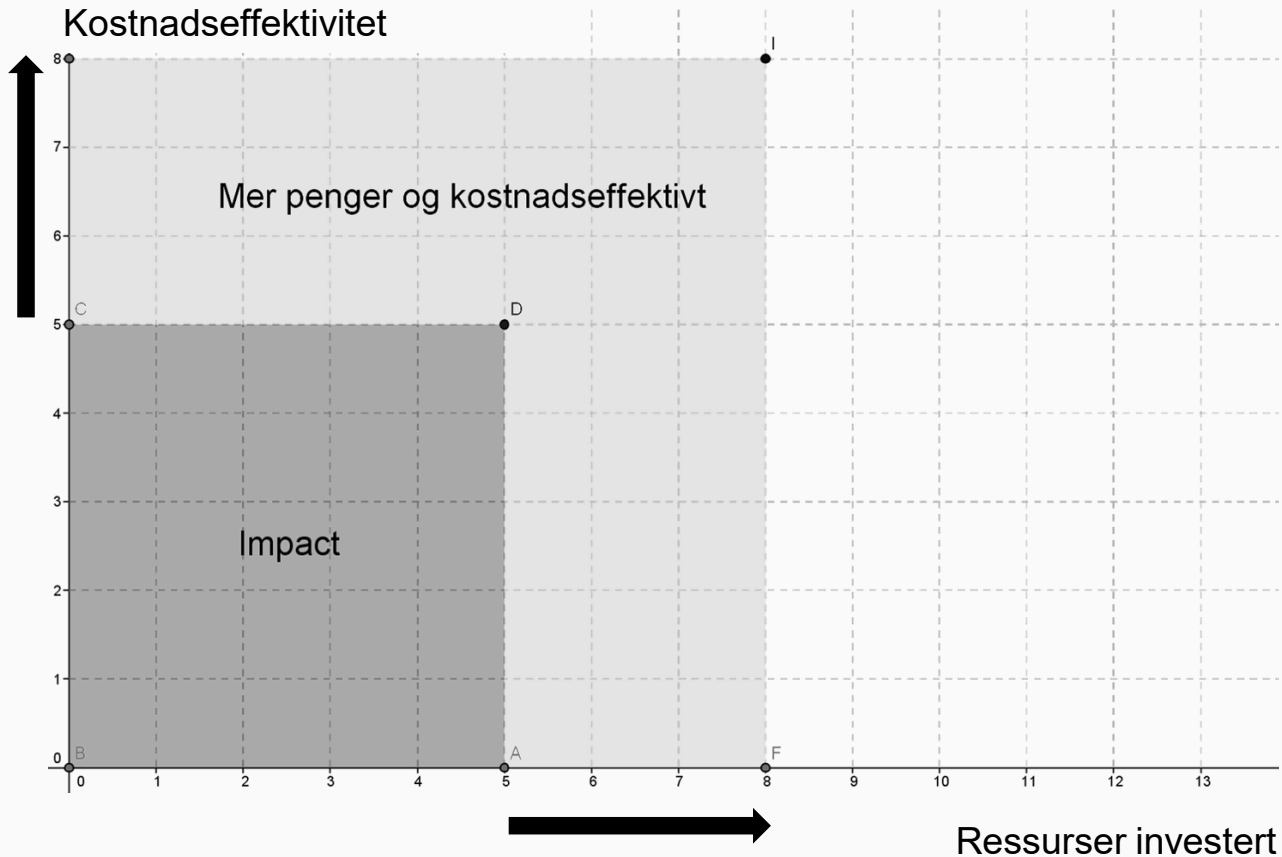
Kostnadseffektivitet

Hvordan gjøre verden bedre?

Hvordan gjøre verden bedre?

Har det noe å si hvem man gir til?

Quiz: Hvilket tiltak tror du er mest kostnadseffektivt?

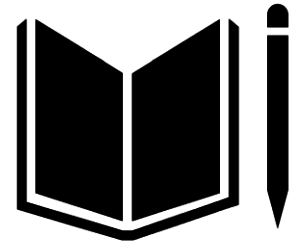
Mål: Økt deltagelse av elever

Region: Kenya

Tiltak:

- 1) Stipend til jenter med gode akademiske resultater
- 2) Gratis skoleuniformer
- 3) Behandling av tropesykdommer

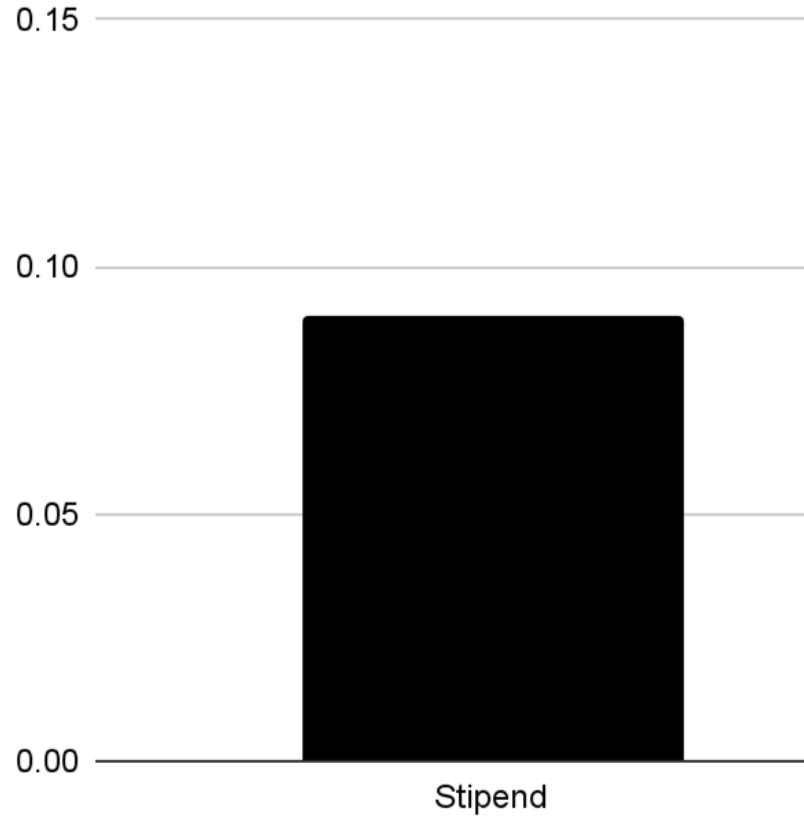
4 **QUALITY**
EDUCATION

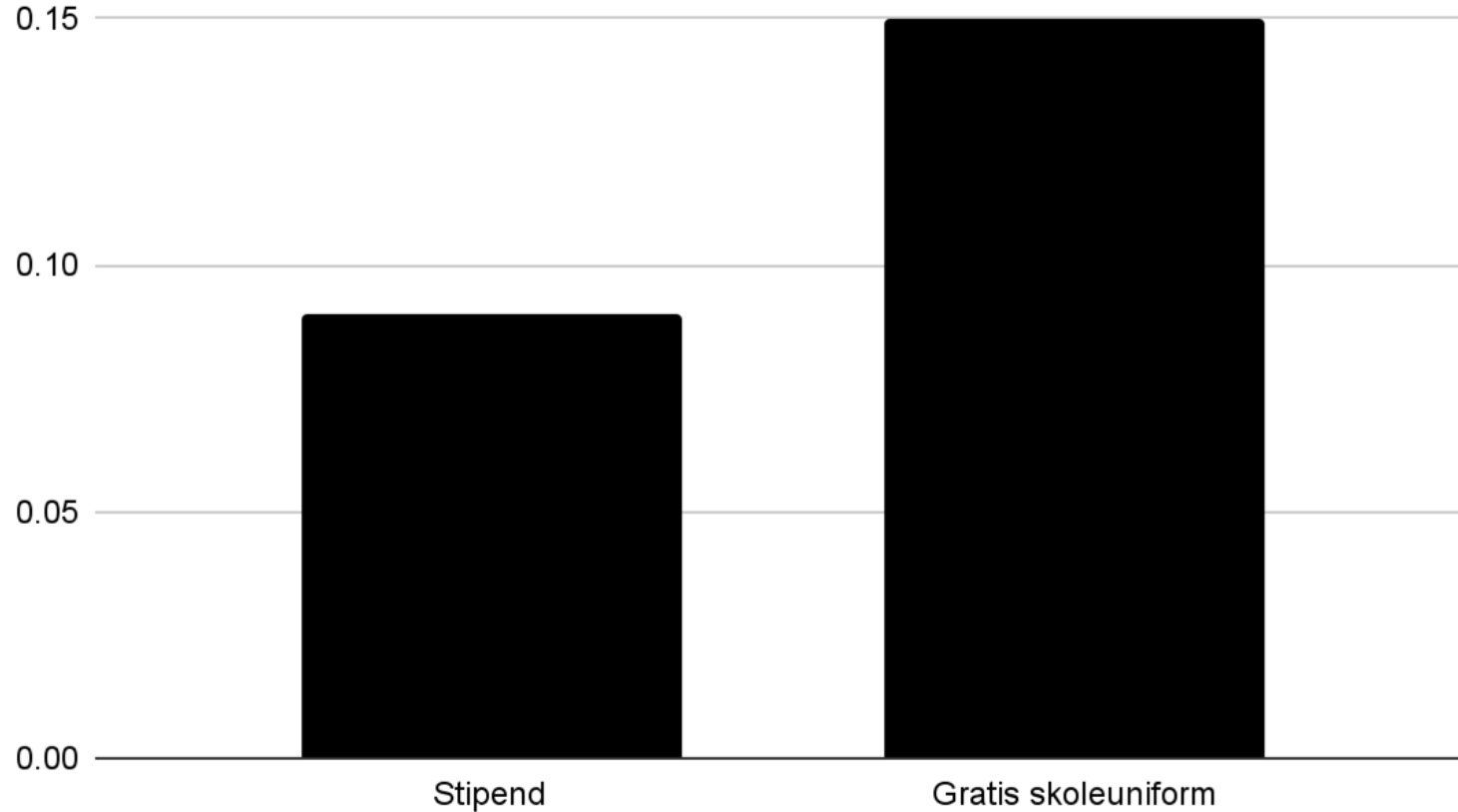
Ekstra år med skolegang per \$100:

Kilde: Poverty Action Lab (J-PAL)

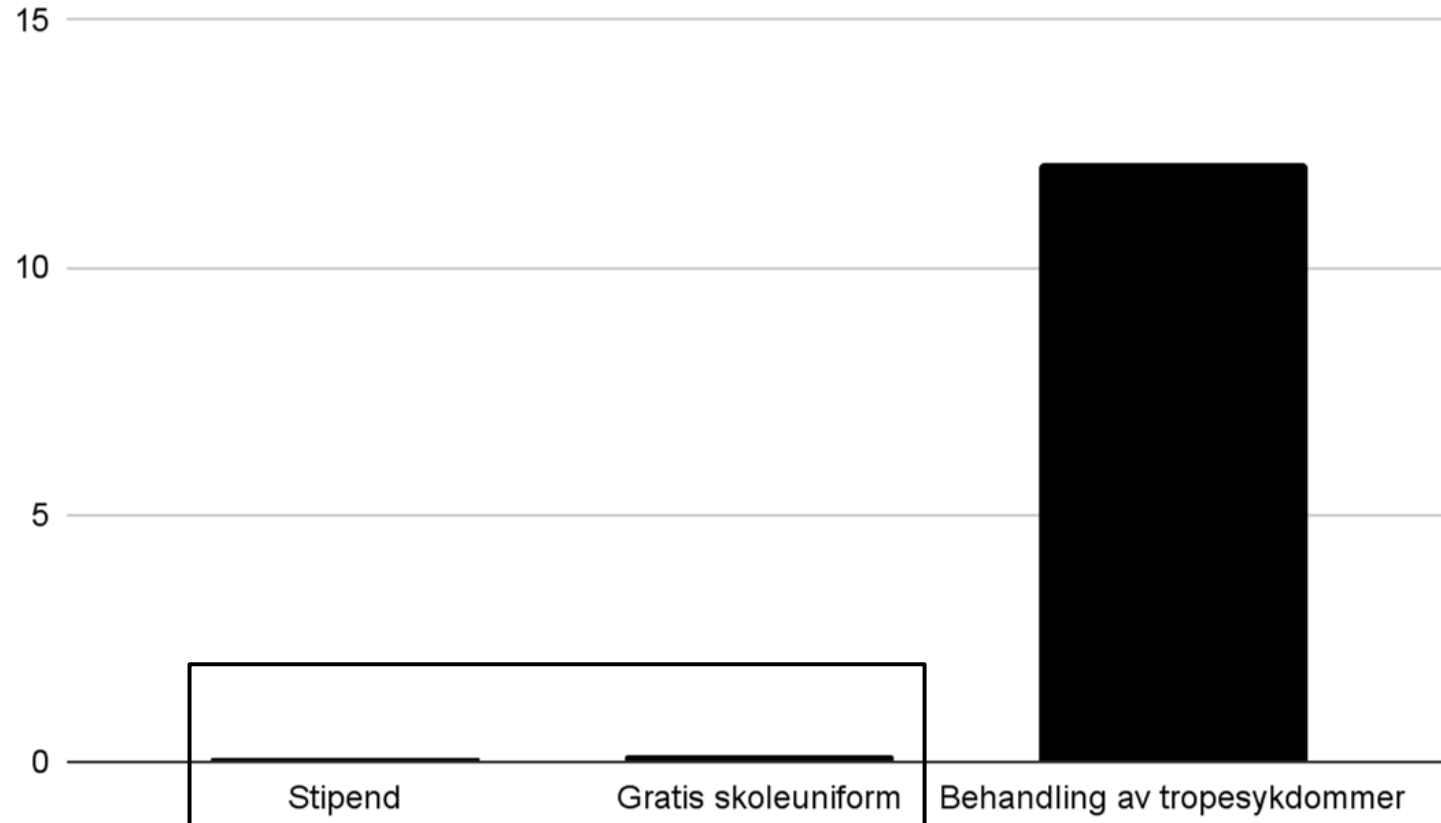
Ekstra år med skolegang per \$100:

Kilde: Poverty Action Lab (J-PAL)

Ekstra år med skolegang per \$100:

Kilde: Poverty Action Lab (J-PAL)

Har det noe å si hvem man gir til?

Normalfordeling vs pareto-prinsippet

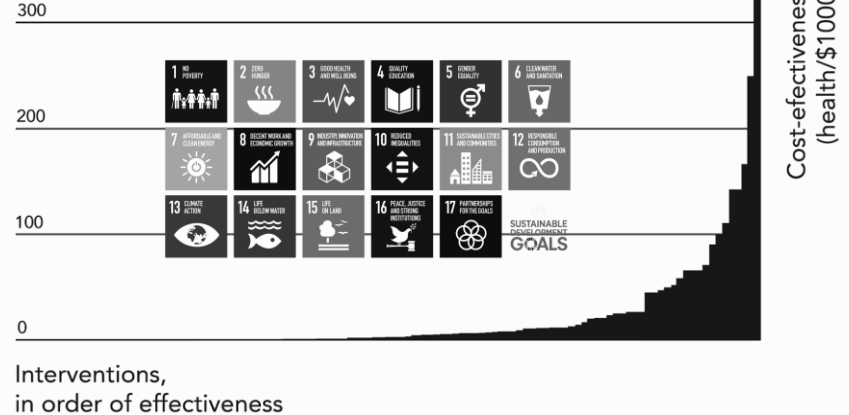
Normalfordeling:

Antall personer

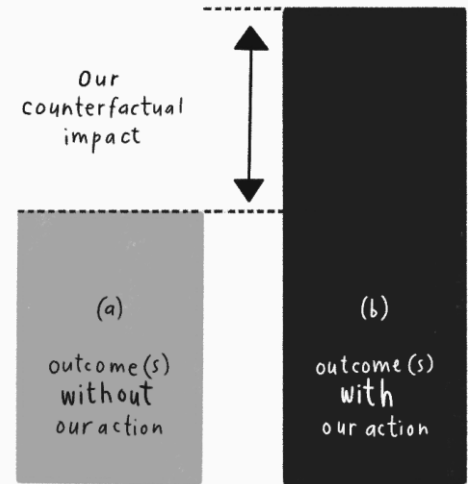
Paretofordeling:

("80-20-regel")

Alt har en alternativkostnad

- Vi har begrensede ressurser
(penger, påvirkning, talent, tid, osv.)
- Derfor har alle handlinger enn alternativkostnad
- **Prioritering er essensielt** om vi vil gjøre mest mulig godt

>1000x

Kostnaden av å
redde et liv:
~50 000 kr

Verdien av et
norsk (statistisk) liv:
~55 000 000 kr

Hvordan?

Rammeverk for å prioritere:

Viktighet.

Hvor stort er problemet?

Løsbarehet.

Hvor gode er de
potensielle løsningene
til problemet?

Neglisjerthet.

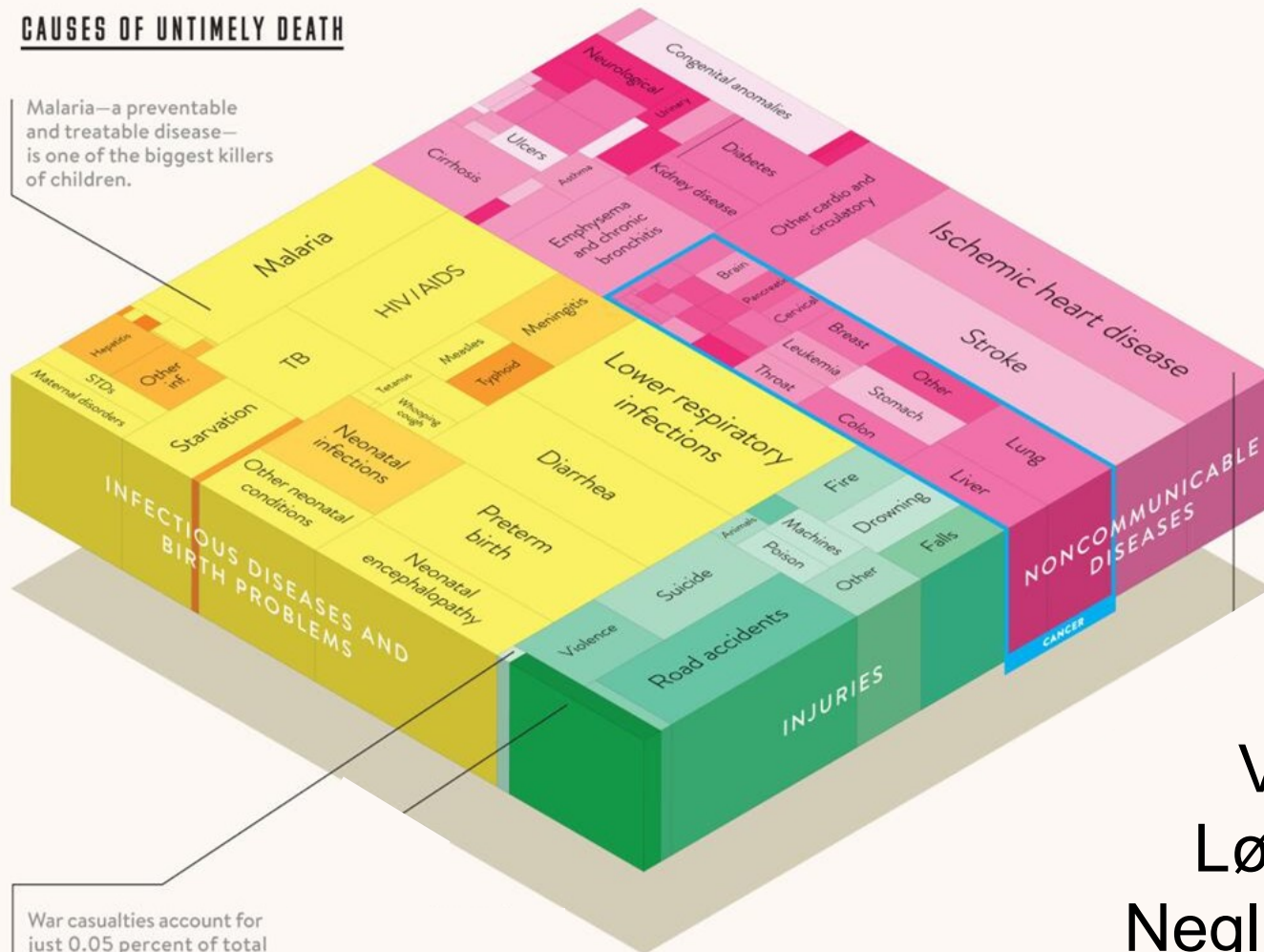

Hvor mye ressurser
brukes på problemet i
dag?

CAUSES OF UNTIMELY DEATH

Malaria—a preventable and treatable disease—is one of the biggest killers of children.

War casualties account for just 0.05 percent of total life-years lost annually.

Viktighet
Løsbart
Neglisjerthet

Hva kjennetegner en enestående organisasjon?

Åpenhet

Er organisasjonen
åpen om sitt arbeid,
regnskap og
resultater?

Evidensbasert

Er det godt
dokumentert at
organisasjonens
tiltak fungerer?

Kostnadseffektivt

Hvor mye får
organisasjonen ut
av hver krone?

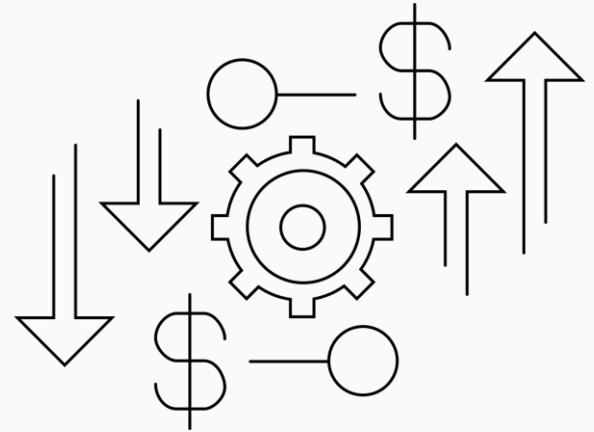

Vekstpotensial

Hvor mye mer kan
organisasjonen
oppnå hvis de får
mer penger?

Hva betyr “kostnadseffektivt”?

- Handler ikke om administrasjonskostnad!
- Efficiency vs effectiveness
- “Value for money”

Gi Effektivt.

Verdens mest effektive bistandstiltak.

Vi hjelper deg å finne og støtte tiltakene som hjelper verden mest mulig.

Uavhengig og effektivt.

De aller beste tiltakene. Vurdert og rangert etter effekt av nøytral tredjepart.

Enkelt og tilgjengelig.

Støtt effektiv bistand enkelt og oversiktlig, uten mas eller uønsket oppfølging.

Skattefritt og gebyrfritt.

Vi tar ingenting av det du gir. Vårt mål er å sørge for størst mulig uttelling for donasjonene dine.

Topplista - et utvalg spesielt effektive tiltak:

Tilskudd av vitaminer og mineraler.

Forebygger permanente hjerneskader og sykdommer, for eksempel blindhet.

GiveDirectly

Pengeoverføringer direkte til ekstremt fattige.

Studier viser at pengene brukes på blant annet mat, skolepenger og investeringer.

Forebygging av malaria.

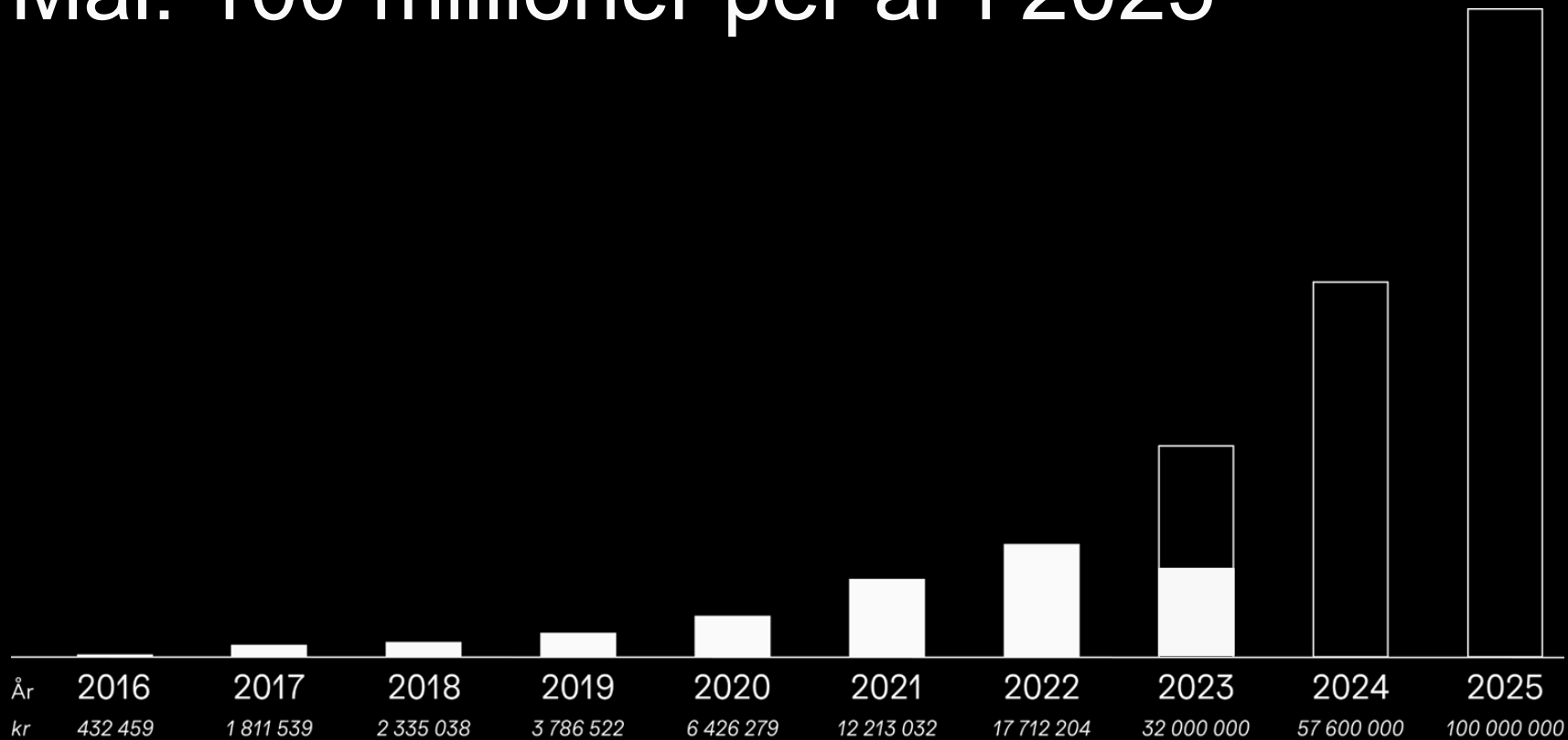
Malaria er spesielt farlig for gravide kvinner og små barn.

Vaksinasjon av spedbarn i Nord-Nigeria

Kompenserer foreldre for å øke andelen som møter til vaksinerings.

Mål: 100 millioner per år i 2025

Myggnett	335 000
Malariabehandlinger	94 000
År med næringstilsetting	3 100 000
A-vitamintilskudd	740 000
Vaksinasjoner	4 000
Dollar mottatt	400 000
Ormekurer	265 000

10000

Liv reddet.

Muligheter.

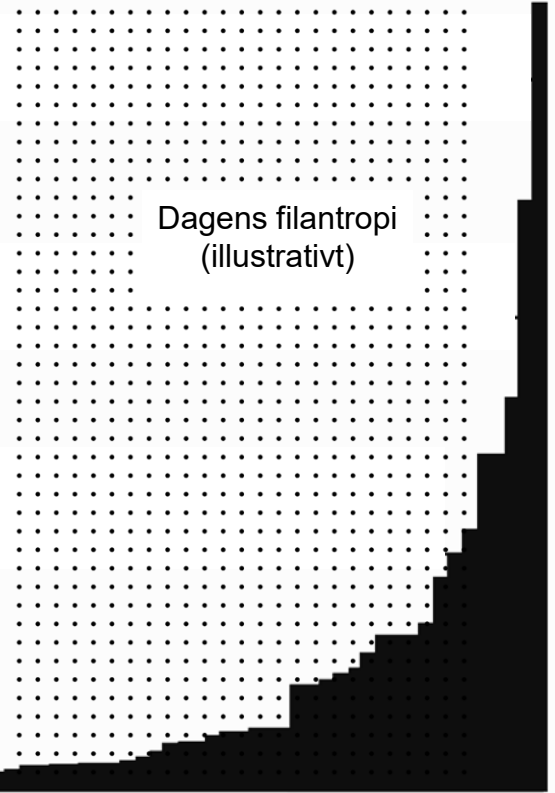
Verdien av bedre prioritering:

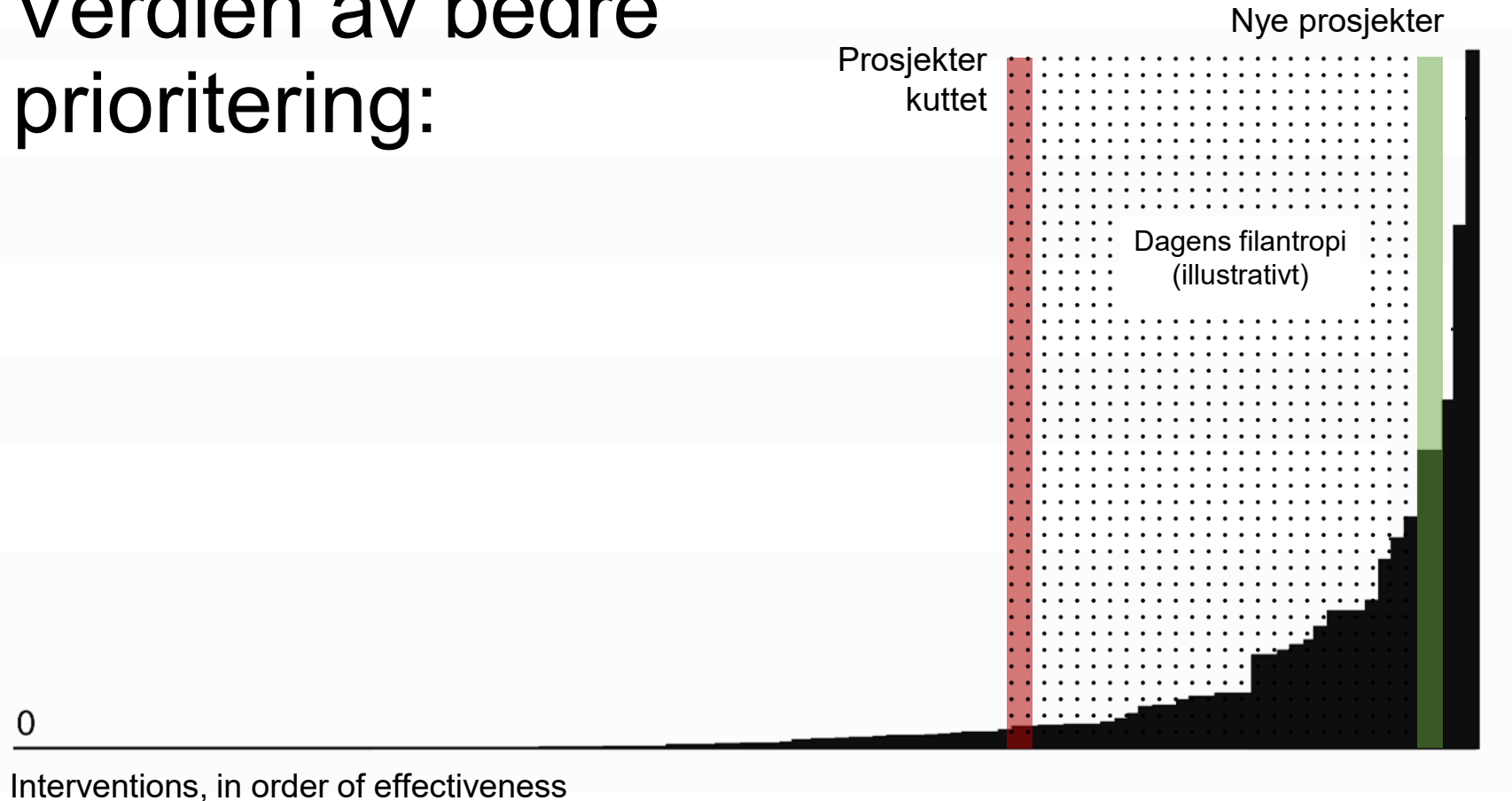
Verdien av bedre prioritering:

0

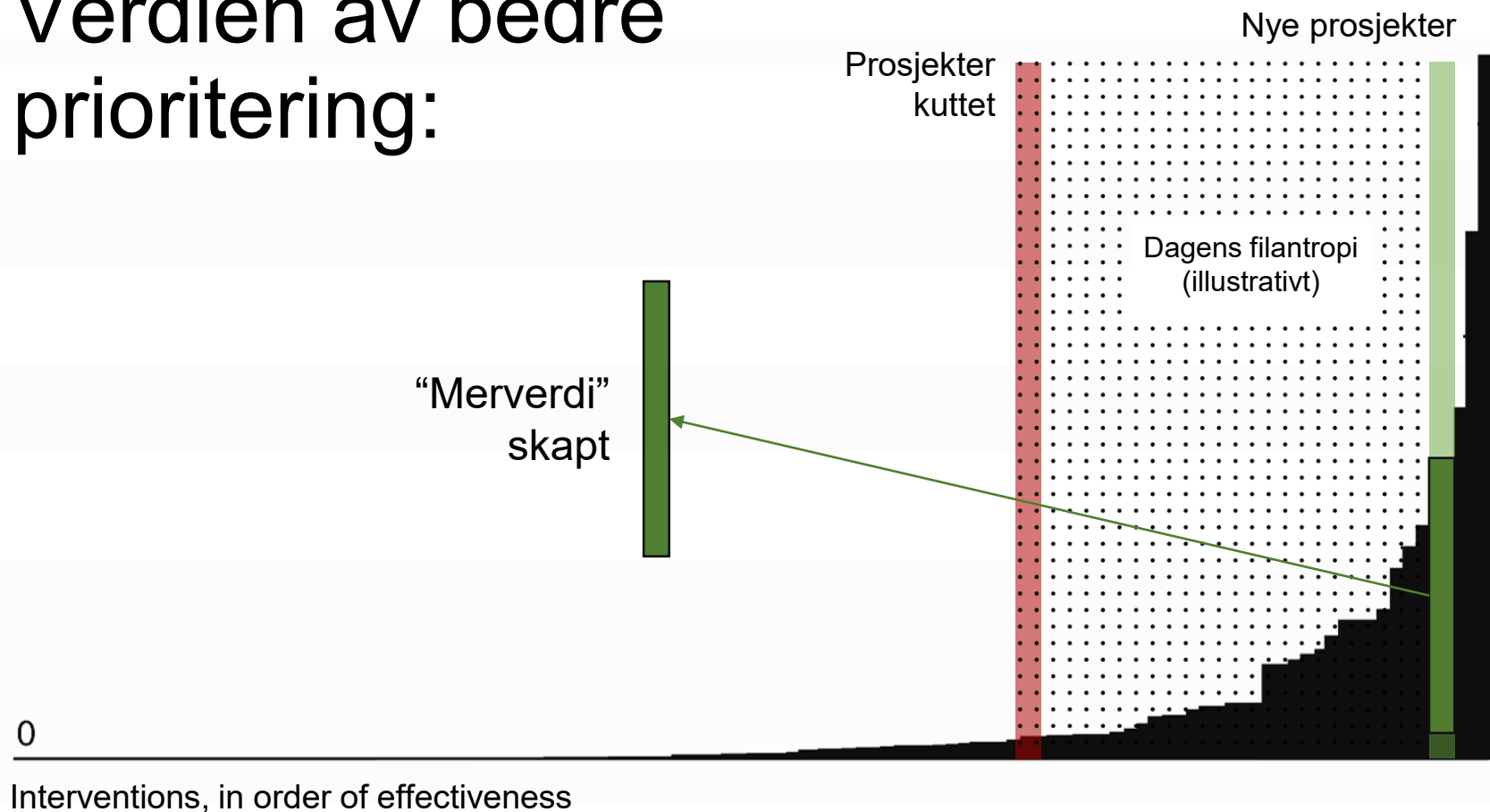
Interventions, in order of effectiveness

Verdien av bedre prioritering:

Verdien av bedre prioritering:

Filantropisk rådgivning

Kristine B. Fredriksen

STYRELEDER

DAGLIG LEDER
OCEAN OASIS AS

styreleder@gieffektivt.no

Eirik Mofoss

STYREMEDLEM

FAGDIREKTØR
NORAD

eirik@mofoss.no

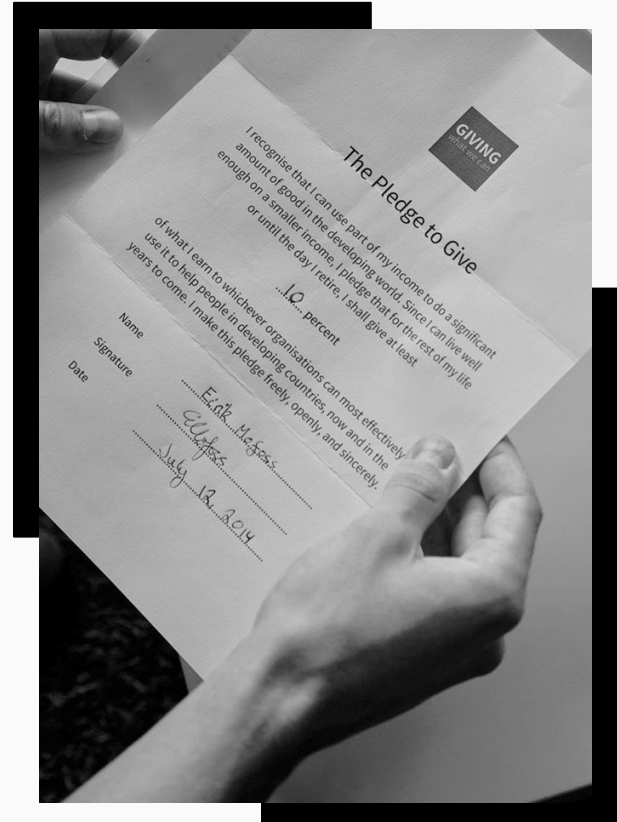
Christopher Nodberg

FILANTROPISK RÅDGIVER

christopher@gieffektivt.no

Oppsummering.

- Like viktig som å gjøre *mer*, er å gjøre ting *mer effektivt*
- Det er ikke intuitivt hva som virker best...
...og noen tiltak er mye bedre enn andre!
("prosjekter følger Pareto-prinsippet")
- Alt har en alternativkostnad.
- Det finnes både rammeverk og rådgiving
som kan hjelpe en utrette mest mulig godt.
- Spør oss gjerne om råd!

Appendiks.

Eirik Mofoss
eirik@mofoss.no | 94 89 77 64

Tre prinsipper som bidrar til større impact

Maksimering

Finn ut hvordan du kan **maksimere effekten** din ved å bruke alle tilgjengelige ressurser

Åpent sinn

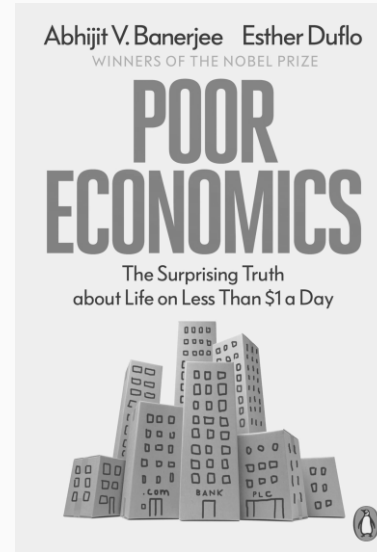
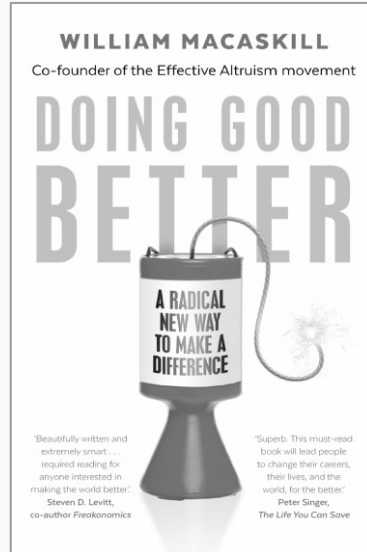
Utvid din **moralske sirkel** (hvem og hva som betyr noe)

Kritisk tenkning

Bruk kritisk tenkning, **evidens** eller ekspertuttalelser der det er mulig

Vil du lære mer?

Filantropisk rådgivning.

Å være en ledestjerne.

Vi hjelper deg med å kartlegge hvilke verdier og prinsipper som er viktige for deg, og å utarbeide en filantropisk portefølje som både er effektiv og dekker hjertesakene dine.

Orden på det formelle.

Vi gir tips om hvordan du bør organisere og gjennomføre selve transaksjonene med tanke på praktiske, økonomiske og juridiske hensyn.

Valg av organisasjoner.

Vi hjelper deg identifisere hvilke organisasjoner du bør gi til. Vi har dybdekunnskap om mange formål innen effektiv bistand og et bredt nettverk i det internasjonale effective giving-miljøet.

Nettverk.

Vi kan introdusere deg til andre som har erfaring med resultatorientert filantropi og har gått opp veien du nå vurderer å gå.

Personlig oppfølging.

Vi kan sette deg i direkte kontakt med mottakerorganisasjoner og fasilitere personlig oppfølging, om du ønsker å få mer innsikt i deres arbeid eller å reise på besøk.

Ekspertise.

Vi kan lære deg, din familie eller ditt selskap om filantropi og effektive formål ved å blant annet fremskaffe mer informasjon, utvikle materiell eller holde presentasjoner.

Anbefalinger til filantropisk strategi

Alltid forsøk å være:

- Ambisiøs om resultater (bruk en benchmark)
- Upartisk til hvem som får hjelp
- Kunnskapsbasert (ikke emosjonell)

Filantropi har komparative fortrinn:

- Fokuser på viktige problemer som myndigheter ikke kan eller vil løse
- Fleksibilitet. Kan vi være motsykliske?

Tenk i forventningsverdi:

- Mulig impact x sannsynlighet

Fokuser på problemer som er:

- Store
- Løsbare
- Neglisjerte

Annet

- Bli komfortabel med usikkerhet
- Vær bevisst på "biases"
- Forsøk å mobilisere andre
- Be om råd

Gi nå eller senere: Hvor raskt bør en gi, og over hvilken tidshorisont?

Avhenger blant annet av:

- **Finansiell situasjon:** kapital, inntekt, forventet avkastning og volatilitet
- **Ønsket impact:** hvilke saker jobber man med?
- **Personlige faktorer:** tid til å lære, sannsynlighet for “value drift”, osv.

- Finnes de beste givermulighetene nå eller i fremtiden?
- Forventninger til finansiell avkastning vs. sosial avkastning

Gi nå eller senere: Finansiell avkastning vs. Sosial avkastning

Bør vi investere i dag for å kunne gi *mer* i fremtiden?

Anta finansiell avkastning 6% per år. Dvs at en gave på 1 krone i dag kunne blitt til ~2 kroner i 2035 (om tolv år)

Bør vi gi i dag for å få “*sosial avkastning*” (for andre)?

- Bedre helse, økt inntekt, utdanning, osv.
- En studie fra Verdensbanken anslår avkastning (IRR) av bistand på 11%
- 1 krone “investert” i dag gir “break-even” etter ~7 år, og 3,5x verdi i løpet av 12 år

---

Konklusjon: alt annet likt, **hvis man tror avkastningen fra bistand > finansmarkedene, så bør man gi mer i dag heller enn i fremtiden.**

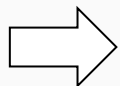
Gi nå eller senere: Blir det flere eller færre gode muligheter i fremtiden?

Gi senere:

- + **Teknologi** gir bedre muligheter (vaksiner, digitalisering, osv.)
- + **Læring:** Mer tid lar oss gjøre mer forskning og lære hva som fungerer best

Gi nå:

- + **Lavhengende frukter** plukkes først (feilernæring, vaksiner, osv.)
- + **Global velstand øker** (dvs at færre vil være ekstremt fattige, dø tidlig, osv.)
- + **Problemer vokser** (f.eks. klimaendringer)

Min beste gjetning: det blir dyrere å redde liv og øke folks velstand i fremtiden enn i dag. Dvs. at **vi bør gi nå.**

Gi nå eller senere:

Multiplikatoreffekter: inspirér andre til å gi mer

- Ved å gi mer i dag kan dere i større grad inspirere andre

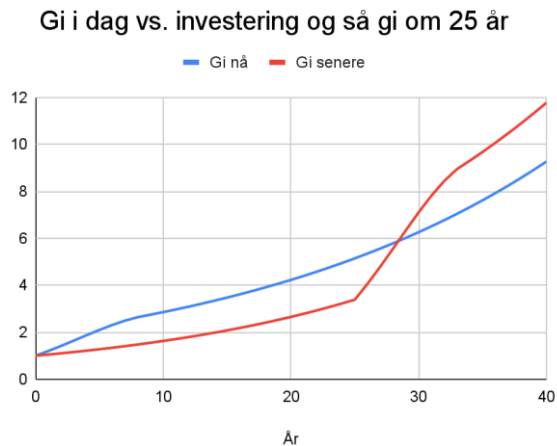

Gi nå eller senere: **Eksempler for illustrasjon**

Antagelser:

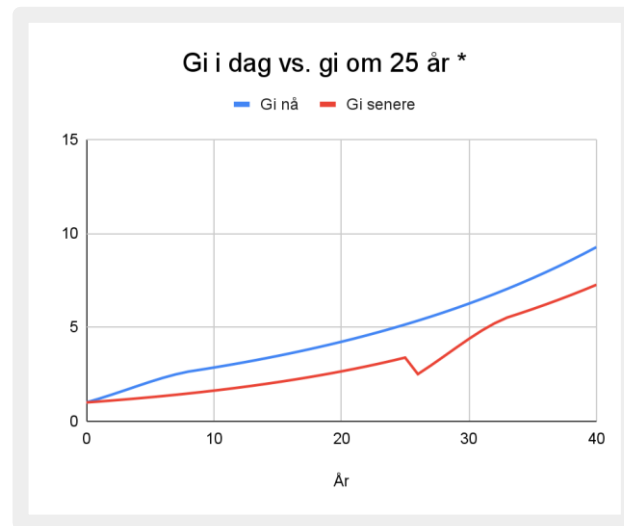
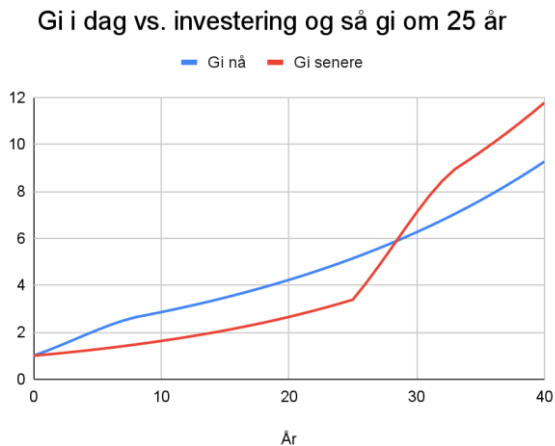
- 1) 5% finansiell avkastning på investeringer per år
- 2) Avtagende avkastning på bistand: 20% i år ett, 2% mindre per år, før 4% varig effekt

Gi nå eller senere: **Eksempler for illustrasjon**

Antagelser:

- 1) 5% finansiell avkastning på investeringer per år
- 2) Avtagende avkastning på bistand: 20% i år ett, 2% mindre per år, før 4% varig effekt
- 3) Anta også at de beste bistandsprosjektene blir 2% dårligere per år *

Gi nå eller senere: Et utvalg alternativer

